

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)
den 16 maj 2002 *

I mål C-142/01,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av M. Patakia och A. Aresu,
båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Republiken Italien, företrädd av U. Leanza, i egenskap av ombud, biträdd
av G. Aiello, avvocato dello Stato, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: italienska.

angående en talan om fastställelse av att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 92/51/EEG av den 18 juni 1992 om en andra generell ordning för erkännande av yrkesutbildningar, en ordning som kompletterar den som föreskrivs i direktiv 89/48/EEG (EGT L 209, s. 25), genom att bibehålla artikel 12 första stycket i legge n° 81, Legge-quadro per la professione di maestro di sci e ulteriori disposizioni in materia di ordinamento della professione di guida alpina (ramlag för yrket som skidinstruktör och kompletterande bestämmelser avseende yrket som bergsguide) av den 8 mars 1991 (GURI nr 64 av den 16 mars 1991, s. 3), enligt vilken ett villkor om ömsesidighet uppställs för att examensbevis för skidinstruktörer skall erkännas,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden S. von Bahr samt domarna D.A.O. Edward (referent) och C.W.A. Timmermans,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 19 mars 2002 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 28 mars 2001 väckte Europeiska gemenskapernas kommission, med stöd av artikel 226 EG, en talan om fastställelse av att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 92/51/EEG av den 18 juni 1992 om en andra generell ordning för erkännande av yrkesutbildningar, en ordning som kompletterar den som föreskrivs i direktiv 89/48/EEG (EGT L 209, s. 25), genom att bibehålla artikel 12 första stycket i legge n° 81, Legge-quadro per la professione di maestro di sci e ulteriori disposizioni in materia di ordinamento della professione di guida alpina (ramlag för yrket som skidinstruktör och kompletterande bestämmelser avseende yrket som bergsguide) av den 8 mars 1991 (GURI nr 64 av den 16 mars 1991, s. 3) (nedan kallad lag n° 81), enligt vilken ett villkor om ömsesidighet uppställs för att examensbevis för skidinstruktörer skall erkännas.

- 2 I artikel 3 första stycket i direktiv 92/51 föreskrivs följande:

”När det i en värdmedlemsstat för att påbörja eller utöva ett reglerat yrke krävs ett sådant examensbevis som anges i detta direktiv eller i direktiv 89/48/EEG får

den behöriga myndigheten inte under hänvisning till otillräckliga kvalifikationer vägra att ge en medborgare i en medlemsstat tillstånd att påbörja eller utöva yrket på samma villkor som de som gäller för dess egna medborgare,

- a) om den sökande innehar det examensbevis, som avses i detta direktiv eller i direktiv 89/48/EEG och som krävs i en annan medlemsstat för att påbörja eller utöva yrket i fråga i landet och detta examensbevis erhållits i en medlemsstat,

...”

3 I artikel 12 första stycket i lag n° 81 föreskrivs följande:

”Regionerna skall meddela föreskrifter för hur utländska skidinstruktörer som inte skrivits in i de regionala yrkesregistren regelmässigt skall utöva sitt yrke inom regionen. Tillstånd att utöva detta yrke meddelas av det italienska vintersportförbundet efter överenskommelse med det nationella samfund som avses i artikel 15. Ett sådant tillstånd skall uppfylla kravet på att examensbevis tillerkänns lika värde och kravet på ömsesidighet.”

- 4 Kommissionen väckte talan om fördragsbrott eftersom den ansåg att lag n° 81 innehöll ett krav på ömsesidighet som inte förekommer i direktiv 92/51. Kommissionen uppmanade vid två tillfällen Republiken Italien att yttra sig. Därefter avgav kommissionen den 21 juni 2000 ett motiverat yttrande med uppmaning till nämnda medlemsstat att vidta nödvändiga åtgärder för att inom två månader efter delgivningen av yttrandet följa direktivet.
- 5 De italienska myndigheterna besvarade kommissionens formella underrättelser med skrivelser av den 24 maj 2000 och den 26 juni samma år. Kommissionen var inte nöjd med dessa svar och beslutade därför att väcka förevarande talan om fördragsbrott. Kommissionen tog emellertid hänsyn till den senare svarsskrivelsen från nämnda myndigheter och begränsade sina yrkanden till att endast avse anmärkningen angående att villkoret om ömsesidighet måste vara uppfyllt för att examensbevis för skidguider skall godkännas.
- 6 Den italienska regeringen har i sitt svaromål anført att den aldrig har tillämpat det villkor om ömsesidighet som nu är föremål för talan.
- 7 Domstolen erinrar i detta avseende om att enligt fast rättspraxis kan kravet att gemenskapens medlemsstater skall uppfylla sina skyldigheter enligt EG-fördraget och sekundärrätten inte omfattas av ett villkor om ömsesidighet (se dom av den 29 mars 2001 i mål C-163/99, Portugal mot kommissionen, REG 2001, s. I-2613, punkt 22). Inte heller kan enbart förvaltningspraxis, som kan ändras av myndigheten och som inte offentliggörs i tillräcklig utsträckning, anses utgöra ett giltigt genomförande av de skyldigheter som följer av fördraget (dom av den 7 mars 1996 i mål C-334/94, kommissionen mot Frankrike, REG 1996, s. I-1307, punkt 30).

- 8 Dessutom framgår det även av fast rättspraxis att förekomsten av ett fördragsbrott skall bedömas vid utgången av den frist som har angivits i det motiverade yttrandet (dom av den 12 december 2000 i mål C-435/99, kommissionen mot Portugal, REG 2000, s. I-11179, punkt 16).
- 9 Den italienska regeringen har emellertid erkänt att dess inhemska lagstiftning var oförändrad såväl den dag då fristen i det motiverade yttrandet löpte ut som när svaromålet formulerades, utom vad avser regionen Venetien. I det avseendet har den italienska regeringen endast uppgivit att den är i färd med att utarbeta ett lagförslag om avskaffande av villkoret om ömsesidighet vid godkännandet av examensbevis för skidinstruktörer.
- 10 Domstolen finner mot bakgrund av dessa förhållanden att kommissionen har grund för sin talan.
- 11 Domstolen skall följaktligen fastställa att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktiv 92/51 genom att bibehålla artikel 12 första stycket i lag nr 81, enligt vilken ett villkor om ömsesidighet uppställs för att examensbevis för skidinstruktörer skall erkännas.

Rättegångskostnader

- 12 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Republiken Italien skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Republiken Italien har tappat målet, skall denna stat förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

följande dom:

- 1) Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 92/51/EEG av den 18 juni 1992 om en andra generell ordning för erkännande av yrkesutbildningar, en ordning som kompletterar den som föreskrivs i direktiv 89/48/EEG, genom att bibehålla artikel 12 första stycket i legge n° 81, Legge-quadro per la professione di maestro di sci e ulteriori disposizioni in materia di ordinamento della professione di guida alpina (ramlag för yrket som skidinstruktör och kompletterande bestämmelser avseende yrket som bergsguide) av den 8 mars 1991, enligt vilken ett villkor om ömsesidighet uppställs för att examensbevis för skidinstruktörer skall erkännas.

- 2) Republiken Italien förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

von Bahr

Edward

Timmermans

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 16 maj 2002.

R. Grass

S. von Bahr

Justitiesekreterare

Ordförande på fjärde avdelningen